

ADAM MICKIEWICZ „DO MATKI POLKI”

- O matko Polko! gdy u syna twego
- W źrenicach błyszczą genijuszu
- światłość,
- Jeśli mu patrzy z czoła dziecinnego
- Dawnych Polaków duma i
- szlachetność;
-
- Jeśli rzuciwszy rówieśników grono
- Do starca bieży, co mu dumy pieje,
- Jeżeli słucha z głową pochyloną,
- Kiedy mu przodków powiadają dzieje:
-
- O matko Polko! źle się twój syn bawi!
- Klęknij przed Matki Bolesnej obrazem
- I na miecz patrzaj, co Jej serce krwawi:
- Takim wróg piersi twe przeszyje razem!
-
- Bo choć w pokoju zakwitnie świat cały,
- Choć się sprzymierzają rządy, ludy,
- zdania,
- Syn twój wyzwany do boju bez chwały
- I do męczeństwa... bez
- zmartwychpowstania.
- Każde mu wcześniej w jaskinią samotną
- Iść na dumanie... zalegać rohoże,
- Oddychać parą zgnitą i wilgotną
- I z jadowitym gadem dzielić łożę.
-
- Tam się nauczy pod ziemię kryć z
- gniewem
- I być jak otchtań w myśli niedościgły;
- Mową truć z cicha, jak zgnitym
- wyziewem,
- Postać mieć skromną jako wąż
- wystygły.
-
- Nasz Odkupiciel, dzieckiem w
- Nazarecie,
- Piastował krzyż, na którym świat
- zbawił.
- O Matko Polko! ja bym twoje dziecko
- Przyszłymi jego zabawkami bawił.
-
- Wcześniej mu ręce okręcaj
- łańcuchem,
- Do taczkowego każ zaprzęgać woza,
- By przed katowskim nie zbłądnął
- obuchem
- Ani się sptonił na widok powroza;
-
- Bo on nie pójdzie, jak dawni rycerze,
- Utkwić zwycięski krzyż w Jeruzalemie,
- Albo jak święta nowego żołnierze
- Na wolność orać... krwią polewać
- ziemię.
-
- Wyzwanie przyszłe mu szpieg
- nieznajomy,
- Walkę z nim stoczy sąd
- krzywoprzysiężny
- A placem boju będzie dół kryjomy,
- A wyrok o nim wyda wróg potężny.
-
- Zwycięzonemu za pomnik grobowy
- Zostaną sucha drewna szubienicy,
- Za całą stawę krótki płacz kobiety
- I długie nocne rodaków rozmowy.

■ (rok 1830)

Analiza	MATKA	POLKA
tytułu:		
Cechy Matki Polki z wiersza:		Cechy syna z wiersza:
Wskaz elementy świadczące o tragizmie bohaterki wiersza:		
Typ liryki:		
Wyjaśnij poniższe odwołania z wiersza do symboliki biblijnej:		
O matko Polko! źle się twój syn bawi! / Klęknij przed Matki Boleśnej obrazem / I na miecz patrzaj, co Jej serce krwawi: / Takim wróg piersi twe przeszyje razem!		
Nasz Odkupiciel, dzieckiem w Nazarecie, / Piastował krzyżyk, na którym świat zbawił. / O Matko Polko! ja bym twoje dziecię / Przyszłymi jego zabawkami bawił		
Jaką przyszłość zapowiada podmiot liryczny tytułowej matce?		
MARTYROLOGIA – CIERPIENIE ORAZ MĘCZĘŃSTWO JAKIEGOŚ NARODU LUB WYZNAWÓCW JAKIJS RELIGII.		
Uzupełnij luki: Utwór został utrzymany w _____ nastroju, los młodych Polaków jest przedstawiony, jako ciężące nad nimi fatum. Beztroski świat dzieciństwa został przedstawiony jak poligon _____ wypełniony okrucieństwem. Żeby przygotować się do _____ życia, dziecko powinno mieć ręce okręcane łańcuchem, być zaprzęgane do wozu. Taki zabieg szokuje _____, przedstawia _____ los Polaków od narodzin do męczeńskiej _____.		

Definicja słownikowa (PWN) APEL	Definicja słownikowa (PWN) MODLITWA
<<publiczna wypowiedź lub pismo skierowane do ogółu, wzywające do jakichś działań lub do uczestnictwa w czymś>>	«słowa wypowiedane przez modlącego się, teksty modlitewne mające ustaloną formę»
Wiersz przypomina apel, ponieważ:	Wiersz przypomina modlitwę, bo:
Przedstaw kolejne losów syna: „Syn twój wzywany do boju bez chwały / I do męczeństwa... bez zmartwychpowstania”	
Podpisz środki stylistyczne: *epitet *apostrofa *szyk przestawny *metafora *oksymoron *wykrzyknienie *porównanie	
para zgniła, jadowity gad”	
pokojem świat zakwitnie”	
mową truć cichą jak zgniłym wyziewem”	
„O matko Polko! „	
„źle się twój syn bawi!”	
„w pokoju zakwitnie świat cały”, „jak świata nowego żołnierze”	
„sąd krzywoprzysiężny”	